

Chứng minh rằng dãy số $\left\{\frac{y_n}{n}\right\}$ có giới hạn bằng 0 khi $n \rightarrow +\infty$.

Hướng dẫn giải

Từ giả thiết ta có $y_{n+1}^3 = y_n + y_n^3, \forall n \geq 2$, do đó dãy số $\{y_n\}_{n \geq 2}$ là dãy tăng, vì.

$$\text{vậy } y_{n+1}^3 = y_n + y_n^3 = y_n(y_n^2 + 1) < y_{n+1}(y_n^2 + 1).$$

$$\Rightarrow y_{n+1}^2 < y_n^2 + 1, \forall n \geq 2 \Rightarrow y_{n+1}^2 < y_n^2 + 1 < \dots < y_2^2 + n - 1.$$

$$\Rightarrow \left(\frac{y_{n+1}}{n+1}\right)^2 < \frac{y_2^2 + n - 1}{(n+1)^2}. \text{ Mà } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{y_2^2 + n - 1}{(n+1)^2} = 0 \text{ nên theo định lý kẹp ta có.}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{y_{n+1}}{n+1}\right)^2 = 0 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{y_{n+1}}{n+1} = 0 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{y_n}{n} = 0.$$

Bài 11. Tìm tất cả các hằng số $c > 0$ sao cho mọi dãy số (u_n) thỏa mãn:

$$\begin{cases} u_n \in (0; 1) \\ u_{n+1}(1 - u_n) > c \end{cases} \quad \forall n \geq 1.$$

đều hội tụ. Với giá trị c tìm được hãy tính giới hạn của dãy (u_n) .

Hướng dẫn giải

Ta xét các trường hợp sau.

$$+ \text{ Nếu } c > \frac{1}{4}, \text{ thì từ giả thiết, ta có } u_{n+1} > \frac{c}{1 - u_n} = \frac{cu_n}{u_n(1 - u_n)} \geq 4cu_n; \forall n \geq 1.$$

Từ đây bằng quy nạp, ta suy ra $u_n > (4c)^{n-1}u_1$. Do $4c > 1$ nên $u_n \rightarrow +\infty$ khi $n \rightarrow +\infty$. Do đó, $c > \frac{1}{4}$ không thỏa mãn.

$$+ \text{ Nếu } 0 < c < \frac{1}{4}, \text{ thì tồn tại } a, b \in \left(\frac{1 - \sqrt{1 - 4c}}{2}; \frac{1 + \sqrt{1 - 4c}}{2}\right), a < b \text{ sao cho } \begin{cases} a(1 - b) > c \\ b(1 - a) > c \end{cases}. \text{ Thật vậy,}$$

$$\text{lấy } a \in \left(\frac{1 - \sqrt{1 - 4c}}{2}; \frac{1 + \sqrt{1 - 4c}}{2}\right), \text{ đặt } b = a + x \text{ (} x > 0\text{), thì.}$$

$$a(1 - b) > c \Leftrightarrow a(1 - a - x) > c \Leftrightarrow x < \frac{a(1 - a) - c}{a}.$$

Chú ý là $b(1 - a) > a(1 - a) > c$. Do đó, ta chỉ cần chọn $x > 0$ như trên và $b = a + x$, thì được 2 bất đẳng thức nêu trên.

Xét dãy số (u_n) xác định bởi.

$$u_n = \begin{cases} a & \text{nêu } n = 2m \\ b & \text{nêu } n = 2m + 1 \end{cases}$$

thì dãy (u_n) thỏa mãn giả thiết nhưng không hội tụ. Thành thử, $0 < c < \frac{1}{4}$ cũng không thỏa mãn.

+ Nếu $c = \frac{1}{4}$, thì $u_{n+1} > \frac{1}{4(1-u_n)} = \frac{u_n}{4u_n(1-u_n)} \geq u_n$. Suy ra dãy (u_n) tăng và bị chặn. Do đó, (u_n) hội tụ.

Đặt $x = \lim u_n$, thì từ giả thiết ta có $x(1-x) \geq \frac{1}{4}$ hay $x = \frac{1}{2}$. Vậy $\lim u_n = \frac{1}{2}$.

Bài 12. Cho dãy số (x_n) thỏa mãn:
$$\begin{cases} x_1 = \frac{1}{2} \\ x_{n+1} = x_n + \frac{x_n^2}{n^2}; \forall n \geq 1 \end{cases}$$
 . Chứng minh dãy số trên có giới hạn.

Hướng dẫn giải

*) Ta chứng minh $x_n + n^2 \geq \frac{n(n+1)}{\sqrt{2}}$ với mọi $n \geq 1$ (1).

Thật vậy: $n=1$ đúng.

Giả sử (1) đúng với $n=k \geq 1$: $x_k + k^2 \geq \frac{k(k+1)}{\sqrt{2}}$.

$$\Rightarrow x_{k+1} + (k+1)^2 = x_k + \frac{x_k^2}{k^2} + (k+1)^2 = \frac{x_k}{k^2}(x_k + k^2) + (k+1)^2.$$

$$\geq \left(\frac{k+1}{k\sqrt{2}} - 1\right) \frac{k(k+1)}{\sqrt{2}} + (k+1)^2 \geq \frac{3(k+1)^2}{2} - \frac{k(k+1)}{\sqrt{2}}.$$

$$\geq \frac{k+1}{\sqrt{2}} \left(\frac{3(k+1)}{\sqrt{2}} - k\right) \geq \frac{(k+1)(k+2)}{\sqrt{2}} \quad (\text{đpcm}).$$

*) Ta chứng minh (x_n) có giới hạn.

NX: (x_n) tăng và $x_n > 0$ với mọi n .

$$\text{Ta có } \frac{1}{x_n} - \frac{1}{x_{n+1}} = \frac{1}{x_n + n^2} \leq \frac{\sqrt{2}}{n(n+1)} \Rightarrow \frac{1}{x_1} - \frac{1}{x_n} \leq \sqrt{2} \left(1 - \frac{1}{n}\right) < \sqrt{2} \Rightarrow x_n < \frac{1}{2 - \sqrt{2}} \text{ với mọi } n \geq 1.$$

Vậy (x_n) có giới hạn.

Bài 13. Cho dãy số (u_n) xác định bởi $u_1 = 2014$, $u_{n+1} = \frac{u_n^4 + 2013^2}{u_n^3 - u_n + 4026}, \forall n \in \mathbb{N}^*$. Đặt

$$v_n = \sum_{k=1}^n \frac{1}{u_k^3 + 2013}, \forall n \in \mathbb{N}^*. \text{ Tính } \lim v_n.$$

Hướng dẫn giải

+ Ta có $u_{n+1} - 2013 = \frac{u_n^4 + 2013^2}{u_n^3 - u_n + 4026} - 2013 = \frac{(u_n - 2013)(u_n^3 + 2013)}{(u_n^3 + 2013) - (u_n - 2013)} \quad (1).$

Từ đó bằng quy nạp ta chứng minh được $u_n > 2013, \forall n \in \mathbb{N}^*$.

+ Từ (1) suy ra $\frac{1}{u_{n+1} - 2013} = \frac{1}{u_n - 2013} - \frac{1}{u_n^3 + 2013} \Rightarrow \frac{1}{u_n^3 + 2013} = \frac{1}{u_n - 2013} - \frac{1}{u_{n+1} - 2013}.$

Do đó $v_n = \sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{u_k - 2013} - \frac{1}{u_{k+1} - 2013} \right) = \frac{1}{u_1 - 2013} - \frac{1}{u_{n+1} - 2013} = 1 - \frac{1}{u_{n+1} - 2013}.$

+ Ta chứng minh $\lim u_n = +\infty$.

Thật vậy, ta có $u_{n+1} - u_n = \frac{u_n^2 - 4026u_n + 2013^2}{u_n^3 - u_n + 4026} = \frac{(u_n - 2013)^2}{u_n^3 - u_n + 4026} > 0, \forall n \in \mathbb{N}^*.$

Suy ra (u_n) là dãy tăng, ta có $2014 = u_1 < u_2 < \dots$.

Giả sử (u_n) bị chặn trên và $\lim u_n = a$ thì $a > 2014$. Khi đó $a = \frac{a^4 + 2013^2}{a^3 - a + 4026}.$

$\Rightarrow a = 2013 < 2014$ (vô lí). Suy ra (u_n) không bị chặn trên, do đó $\lim u_n = +\infty$.

Vậy $\lim v_n = \lim \left(1 - \frac{1}{u_{n+1} - 2013} \right) = 1.$

Bài 14. Cho dãy số (u_n) xác định bởi: $\begin{cases} u_1 = 2013 \\ u_{n+1} = u_n^2 - 2, \forall n \in \mathbb{N}^* \end{cases}$. Tìm $\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{u_{n+1}^2}{u_1^2 \cdot u_2^2 \cdot \dots \cdot u_n^2}.$

Hướng dẫn giải

- Vì $u_1 = 2013 > 2$ nên đặt $u_1 = a + \frac{1}{a}, a > 1.$

Ta có $u_2 = u_1^2 - 2 = \left(a + \frac{1}{a} \right)^2 - 2 = a^2 + \frac{1}{a^2}.$

Bằng quy nạp, ta chứng minh được.

$$u_{n+1} = a^{2^n} + \frac{1}{a^{2^n}}, \forall n \in \mathbb{N}.$$

- Xét.

$$\prod_{i=1}^n u_i = \prod_{i=1}^n \left(a^{2^{i-1}} + \frac{1}{a^{2^{i-1}}} \right) = \left(a - \frac{1}{a} \right)^{-1} \left[\left(a - \frac{1}{a} \right) \prod_{i=1}^n \left(a^{2^{i-1}} + \frac{1}{a^{2^{i-1}}} \right) \right] = \left(a - \frac{1}{a} \right)^{-1} \left(a^{2^n} + \frac{1}{a^{2^n}} \right) \cdot 1.0$$

$$\Rightarrow \frac{u_{n+1}^2}{u_1^2 \cdot u_2^2 \cdot \dots \cdot u_n^2} = \frac{\left(a - \frac{1}{a} \right)^2 \left(a^{2^n} + \frac{1}{a^{2^n}} \right)}{\left(a^{2^n} - \frac{1}{a^{2^n}} \right)^2} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{u_{n+1}^2}{u_1^2 \cdot u_2^2 \cdot \dots \cdot u_n^2} = \left(a - \frac{1}{a} \right)^2 = \left(a + \frac{1}{a} \right)^2 - 4 = 2013^2 - 4 \quad 1.0$$

Bài 15. Cho dãy số (a_n) thỏa mãn: $\lim(5a_{n+1} - 3a_n) = 4$. Tính $\lim a_n$.

Hướng dẫn giải

Đặt $a_n = 2 + b_n$. Từ giả thiết suy ra $\lim(5b_{n+1} - 3b_n) = 0$.

Với số dương ε bé tùy ý, tồn tại số N sao cho với $n > N$ thì ta có:

$$|5b_{n+1} - 3b_n| < \frac{\varepsilon}{5} \quad (1).$$

- Nếu $b_{n+1} \cdot b_n \leq 0$ thì từ (1) dẫn đến $|5b_{n+1}| + |3b_n| < \frac{\varepsilon}{5} \Rightarrow |b_n| < \varepsilon$.

- Xét trường hợp $b_{n+1} \cdot b_n > 0$ hay b_{n+1}, b_n cùng dấu, chẳng hạn chúng cùng dương.

. Nếu $2b_{n+1} - b_n \leq 0$ thì kết hợp với (1): $|3(2b_{n+1} - b_n) - b_{n+1}| < \frac{\varepsilon}{5}$ dẫn đến $|b_{n+1}| < \frac{\varepsilon}{5}$.

Mà từ (1) ta có $|3b_n| - |5b_{n+1}| < \frac{\varepsilon}{5} \Rightarrow |b_n| < \varepsilon$.

. Nếu $2b_{n+1} - b_n > 0$ thì kết hợp với (1): $\left| \frac{5}{2}(b_{n+1} - b_n) - \frac{1}{2}b_n \right| < \frac{\varepsilon}{5}$ dẫn đến $|b_n| < \varepsilon$.

Tóm lại luôn có $|b_n| < \varepsilon$, hay $\lim(b_n) = 0$.

Vậy $\lim(a_n) = 2$.

Bài 16. Cho dãy (u_n) xác định như sau: $u_1 = 3$ và $u_{n+1} = \frac{u_n^{2015} + 2u_n + 4}{u_n^{2014} - u_n + 6}$, $n = 1, 2, 3, \dots$. Với mỗi số

nguyên dương n , đặt $v_n = \sum_{i=1}^n \frac{1}{u_i^{2014} + 4}$. Tìm $\lim_{n \rightarrow +\infty} v_n$.

Hướng dẫn giải

Đặt $\alpha = 2014$ ta có $u_{n+1} - 2 = \frac{u_n^{2015} + 2u_n + 4}{u_n^{2014} - u_n + 6} - 2 = \frac{(u_n - 2)(u_n^\alpha + 4)}{(u_n^\alpha + 4) - (u_n - 2)}$, (*)

Bằng quy nạp ta chứng minh được $u_n > 3, \forall n > 1$.

$$\text{Xét } u_{n+1} - u_n = \frac{u_n^{\alpha+1} + 2u_n + 4}{u_n^\alpha - u_n + 6} - u_n = \frac{(u_n - 2)^2}{u_n^\alpha - u_n + 6} > 0, \forall u_n \geq 3.$$

Do đó (u_n) là dãy tăng và $3 = u_1 < u_2 < \dots < u_n < \dots$.

Giả sử (u_n) bị chặn trên, suy ra $\lim_{n \rightarrow +\infty} u_n = a, a > 3$. Khi đó ta có $a = \frac{a^{\alpha+1} + a + 4}{a^\alpha - a + 6} \Rightarrow a = 2 < 3$ (vô lí), suy ra (u_n) không bị chặn trên. Vậy $\lim_{n \rightarrow +\infty} u_n = +\infty$.

$$\text{Từ (*) suy ra } \frac{1}{u_{n+1} - 2} = \frac{1}{u_n - 2} - \frac{1}{u_n^\alpha + 4}, \text{ hay } \frac{1}{u_n^\alpha + 4} = \frac{1}{u_n - 2} - \frac{1}{u_{n+1} - 2}.$$

$$v_n = \sum_{i=1}^n \frac{1}{u_i^{2014} + 4} = \sum_{i=1}^n \left(\frac{1}{u_i - 2} - \frac{1}{u_{i+1} - 2} \right) = \dots = 1 - \frac{1}{u_{n+1} - 2}.$$

$$\text{Vậy } \lim_{n \rightarrow +\infty} v_n = \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(1 - \frac{1}{u_{n+1} - 2} \right) = 1.$$

Bài 17. Cho dãy số (u_n) được xác định bởi $\begin{cases} u_1 = 3 \\ u_{n+1}^3 - 3u_{n+1} = \sqrt{2+u_n}, \forall n \geq 1 \end{cases}$. Chứng minh rằng dãy (u_n) có giới hạn hữu hạn và tìm giới hạn đó.

Hướng dẫn giải

Dãy số (u_n) được xác định bởi $\begin{cases} u_1 = 3 \\ u_{n+1}^3 - 3u_{n+1} = \sqrt{2+u_n}, \forall n \geq 1 \end{cases}$.

Ta chứng minh $u_n > 2, \forall n \geq 1$.

Thật vậy ta có $u_1 = 3 > 2$.

Giả sử $u_k > 2, \forall k \geq 1$, khi đó $u_{k+1}^3 - 3u_{k+1} = \sqrt{2+u_k} > \sqrt{2+2} = 2$ nên.

$$u_{k+1}^3 - 3u_{k+1} - 2 > 0 \Leftrightarrow (u_{k+1} + 1)^2 (u_{k+1} - 2) > 0 \Leftrightarrow u_{k+1} > 2.$$

Do đó theo nguyên lý quy nạp thì $u_n > 2, \forall n \geq 1$.

Xét hàm số $f(t) = t^3 - 3t$ trên khoảng $(2, +\infty)$.

$$\text{Ta có } f'(t) = 3t^2 - 3 > 0, \forall t > 2.$$

Do đó hàm số $f(t)$ đồng biến trên khoảng $(2, +\infty)$.

$$\text{Mặt khác ta có } u_1^3 - 3u_1 = 18 > \sqrt{5} = u_2^3 - 3u_2 \Leftrightarrow f(u_1) > f(u_2) \Rightarrow u_1 > u_2.$$

$$\text{Giả sử } u_k > u_{k+1} (k \geq 1) \Rightarrow \sqrt{2+u_k} > \sqrt{2+u_{k+1}} \Leftrightarrow u_{k+1}^3 - 3u_{k+1} > u_{k+2}^3 - 3u_{k+2}.$$

$$\Rightarrow f(u_{k+1}) > f(u_{k+2}) \Rightarrow u_{k+1} > u_{k+2}.$$

Do đó $u_n > u_{n+1}, \forall n \geq 1 \Rightarrow$ Dãy (u_n) là dãy giảm và bị chặn dưới bởi 2 nên dãy (u_n) có giới hạn hữu hạn.

Giả sử $\lim u_n = a (a \geq 2)$. Từ hệ thức truy hồi $u_{n+1}^3 - 3u_{n+1} = \sqrt{2+u_n}$ chuyển qua giới hạn ta được:

$$a^3 - 3a = \sqrt{2+a} \Leftrightarrow (a^3 - 3a)^2 = 2+a \Leftrightarrow (a-2)(a^5 + 2a^4 - 2a^3 - 4a^2 + a + 1) = 0.$$

$$\Leftrightarrow (a-2)(a^2(a^3 - 4) + 2a^3(a-1) + a + 1) = 0 \Leftrightarrow a = 2 (a \geq 2).$$

Vậy $\lim u_n = 2$.

Bài 18. Cho dãy số (x_n) thỏa mãn: $x_1 = 2015$ và $x_{n+1} = x_n \cdot (\sqrt{x_n} + 1)^2 \quad (\forall n \in N^*) \quad (*)$.

$$\text{Tìm: } \lim \sum_{i=1}^n \frac{1}{\sqrt{x_i} + 1}.$$

Hướng dẫn giải

* Ta có: $x_n > 0 \forall n \in N^*$.

Và: $\frac{x_{n+1}}{x_n} = (\sqrt{x_n} + 1)^2 > 0 \forall n \in N^* \Rightarrow (x_n)$ là dãy số tăng.

* Đặt $u_n = \sqrt{x_n}$.

$\Rightarrow u_n$ xác định vì $x_n > 0 \forall n \in N^*$ và $u_n > 0 \forall n \in N^*$.

$$\Rightarrow u_{n+1} = \sqrt{x_{n+1}} \Rightarrow x_{n+1} = u_{n+1}^2.$$

Nên từ giả thiết (*) ta có:

$$u_{n+1}^2 = u_n^2 \cdot (u_n + 1)^2 = (u_n \cdot (u_n + 1))^2.$$

$$\Rightarrow u_{n+1} = u_n^2 + u_n \quad \forall n \in N^* \quad (1).$$

* Xét dãy số (u_n) ta có:

$$. u_{n+1} - u_n = u_n^2 > 0 \quad \forall n \in N^* \Rightarrow (u_n) \text{ tăng.}$$

. Giả sử (u_n) có giới hạn là a . Từ (1) ta có:

$$a = a^2 + a \Leftrightarrow a = 0 \text{ (loại).}$$

$\Rightarrow (u_n)$ tăng và không bị chặn $\Rightarrow \lim u_n = +\infty$.

* Ta có:

$$\frac{1}{u_n + 1} = \frac{u_n^2}{(u_n + 1)u_n^2} = \frac{u_{n+1} - u_n}{(u_n^2 + u_n) \cdot u_n} = \frac{u_{n+1} - u_n}{u_{n+1} \cdot u_n} = \frac{1}{u_n} - \frac{1}{u_{n+1}}.$$

$$\Rightarrow \sum_{i=1}^n \frac{1}{u_i + 1} = \frac{1}{u_1} - \frac{1}{u_{n+1}}.$$

$$\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \frac{1}{u_i + 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{u_1} - \frac{1}{u_{n+1}} \right) = \frac{1}{\sqrt{2015}}.$$

Vậy: $\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n \frac{1}{\sqrt{x_i + 1}} = \frac{1}{\sqrt{2015}}.$

Bài 19. Cho dãy số $\{u_n\}$; ($n = 1; 2; \dots$) được xác định bởi: $\begin{cases} u_1 = 5 \\ u_{n+1} = \sqrt{u_n + 12} \end{cases}$. Chứng minh dãy số $\{u_n\}$ có giới hạn. Tìm giới hạn đó.

Hướng dẫn giải

Dự đoán giới hạn của dãy số, bằng cách giải phương trình:

$$a = \sqrt{a+12} \Leftrightarrow \begin{cases} a \geq 0 \\ a^2 = a+12 \end{cases} \Rightarrow a = 4.$$

Nhận xét $u_1 = 5$.

$$u_2 = \sqrt{u_1 + 12} = \sqrt{17} < u_1.$$

$$u_3 = \sqrt{u_2 + 12} = \sqrt{\sqrt{17} + 12} < u_2 \dots$$

Ta dự đoán dãy số $\{u_n\}$ là dãy số giảm và bị chặn dưới bởi 4 tức là $u_n \geq 4$.

Chứng minh dãy số u_n bị chặn: tức là $u_n \geq 4$.

khí $n=1$, $u_1 = 5 \geq 4$ vậy $n=1$ đúng.

Giả sử $u_k \geq 4$, ta chứng minh: $u_{k+1} \geq 4$.

Thật vậy ta có:

$$u_{k+1} = \sqrt{u_k + 12} > 0 \Leftrightarrow u_{k+1}^2 = u_k + 12 \Leftrightarrow u_{k+1}^2 - 12 = u_k \geq 4 \Leftrightarrow u_{k+1}^2 \geq 16 \Rightarrow u_{k+1} \geq 4.$$

Vậy dãy số u_n bị chặn dưới.

Ta chứng minh dãy số $\{u_n\}$ là dãy số giảm.

Ta có:

$$u_{n+1} - u_n = \sqrt{u_n + 12} - u_n = \frac{-u_n^2 + u_n + 12}{\sqrt{u_n + 12} + u_n} \Leftrightarrow u_{n+1} - u_n = \frac{-(u_n - 4)(u_n + 3)}{\sqrt{u_n + 12} + u_n} \leq 0 \quad (\text{vì } u_n \geq 4).$$

Vậy dãy số $\{u_n\}$ giảm và bị chặn dưới nên có giới hạn.

Đặt $\lim u_n = a$ thì $\lim u_{n+1} = a$.

Ta có:

$$u_{n+1} = \sqrt{u_n + 12} \Leftrightarrow \lim u_{n+1} = \lim \sqrt{u_n + 12} \Leftrightarrow a = \sqrt{a + 12} \Rightarrow a = 4.$$

Vậy $\lim u_n = 4$.

Bài 20. Cho dãy số (x_n) được xác định bởi.

$$\begin{cases} x_1 = 2, 1 \\ x_{n+1} = \frac{x_n - 2 + \sqrt{x_n^2 + 8x_n - 4}}{2} \quad (*), n = 1, 2, \dots \end{cases}$$

Với mỗi số nguyên dương n , đặt $y_n = \sum_{i=1}^n \frac{1}{x_i^2 - 4}$. Tìm $\lim y_n$.

Hướng dẫn giải

Ta có kết quả sau: với số thực $a > 2$ bất kì, ta có.

$$\frac{a - 2 + \sqrt{a^2 + 8a - 4}}{2} > \frac{a - 2 + \sqrt{a^2 + 4a + 4}}{2} = \frac{a - 2 + (a + 2)}{2} = a.$$

Do đó $2, 1 < x_1 < x_2 < \dots \Rightarrow (x_n)$ là dãy tăng, giả sử bị chặn trên tức là có giới hạn $\lim x_n = L > 2$.

Chuyển qua giới hạn điều kiện (*) ta có phương trình.

$$x = \frac{x - 2 + \sqrt{x^2 + 8x - 4}}{2} \Leftrightarrow x^2 - 4 = (x + 3)(x - 2).$$

phương trình này không có nghiệm hữu hạn lớn hơn 2.

Suy ra dãy (x_n) tăng và không bị chặn trên nên $\lim x_n = +\infty$.

$$\text{Ta có } x_{n+1} = \frac{x_n - 2 + \sqrt{x_n^2 + 8x_n - 4}}{2} \Leftrightarrow 2x_{n+1} - x_n + 2 = \sqrt{x_n^2 + 8x_n - 4}.$$

$$\Leftrightarrow (2x_{n+1} - x_n + 2)^2 = x_n^2 + 8x_n - 4 \Leftrightarrow x_{n+2}^2 - 4 = (x_n + 3)(x_n - 2).$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{x_n - 2} = \frac{x_n + 3}{x_n^2 - 4} = \frac{x_n + 2 + 1}{x_n^2 - 4} = \frac{1}{x_{n+1} - 2} + \frac{1}{x_{n+1}^2 - 4}.$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{x_{n+1}^2 - 4} = \frac{1}{x_n - 2} - \frac{1}{x_{n+1} - 2}.$$

Suy ra $y_n = \sum_{i=1}^n \frac{1}{x_i^2 - 4} = \frac{1}{x_1 - 2} - \frac{1}{x_{n+1} - 2} = 10 - \frac{1}{x_{n+1} - 2}$.

Vậy $\lim y_n = 10$.

Bài 21. Cho dãy số (x_n) được xác định bởi $x_1 = 2016, x_{n+1} = x_n^2 - x_n + 1, n = 1, 2, 3, \dots$

a) Chứng minh rằng (x_n) tăng và $\lim x_n = +\infty$.

b) Với mỗi số nguyên dương n , đặt $y_n = 2016 \left(\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_n} \right)$. Tính $\lim y_n$.

Hướng dẫn giải

a) Ta có $x_{n+1} - x_n = x_n^2 - 2x_n + 1 = (x_n - 1)^2 \geq 0 \Rightarrow x_{n+1} \geq x_n, \forall n \geq 1$. Do đó (x_n) tăng.

Ta chứng minh bằng quy nạp theo n rằng $x_n > n + 1, \forall n \geq 1$ (1).

Thật vậy, (1) đúng với $n = 1$. Giả sử (1) đúng với n ($n > 1$) thì

$$x_{n+1} = x_n(x_n - 1) + 1 > n(n + 1) + 1 = n^2 + n + 1 > n + 2.$$

Vậy (1) đúng với mọi n . Từ (x_n) tăng ngặt và $x_n > n + 1, \forall n \geq 1$ suy ra $\lim x_n = +\infty$.

b) Ta có $x_{n+1} - 1 = x_n(x_n - 1)$. Suy ra $\frac{1}{x_{n+1} - 1} = \frac{1}{x_n(x_n - 1)} = \frac{1}{x_n - 1} - \frac{1}{x_n}$.

$$\text{Từ đó } \frac{1}{x_n} = \frac{1}{x_n - 1} - \frac{1}{x_{n+1} - 1}.$$

$$\Rightarrow y_n = 2016 \left(\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_n} \right) = 2016 \left(\frac{1}{x_1 - 1} - \frac{1}{x_{n+1} - 1} \right) = 2016 \left(\frac{1}{2015} - \frac{1}{x_{n+1} - 1} \right).$$

Từ $\lim x_n = +\infty \Rightarrow \lim \frac{1}{x_n} = 0$. Vậy $\lim y_n = \frac{2016}{2015}$.

Bài 22. Cho dãy $(a_n)_{n=1}^{\infty} : a_n = \sin 1 + 2^2 \sin \frac{1}{2} + 3^2 \sin \frac{1}{3} + \dots + n^2 \sin \frac{1}{n} \quad \forall n \geq 1$. Chứng minh dãy

$$\left(\frac{a_n}{n^2} \right)_{n=1}^{\infty} \text{ hội tụ và tính } \lim \frac{a_n}{n^2}.$$

Hướng dẫn giải

Bổ đề 1: $x > \sin x > x - \frac{1}{6}x^3 \forall x > 0$.